

KREATIVT FORUM

MOD EN STÆRK, KREATIV METROPOL

VISION OM DET KREATIVE KØBENHAVN

Kreativt Forums anbefalinger udspringer af forummets vision for det kreative København. Visionen fokuserer på at skabe øget professionalisme, vækst, viden og omsætning i de kreative erhverv. På den måde kan de kreative erhverv levere stærke kreative produkter og processer til byens mennesker og virksomheder og bidrage væsentligt til udviklingen af København som en international kreativ metropol. København skal være en kreativ, dynamisk by for alle byens borgere, brugere, virksomheder og turister.

DEFINITION: Hvem er de kreative erhverv?

For nærmere at indkredse målgruppen for Kreativt Forums anbefalinger er det vigtigt at definere de kreative erhverv. Der findes utallige definitioner på oplevelsesøkonomi og kreative erhverv. Kreativt Forum tager udgangspunkt i Erhvervs- og Byggestyrelsens definition af ni kreative erhverv, som udgør en del af oplevelsesøkonomien – med områderne dans, teater, computerspil og event som specifikke tilføjelser. Kreativt Forums afgrænsning omfatter kun events med et kreativt og/eller kunstnerisk indhold eller formål.

Kreativt Forum definerer således de kreative erhverv som:

- *Musik*
- *Dans*
- *Teater*
- *Film, video og computerspil*
- *Indholdsproduktion*
- *Radio og TV*
- *Arkitektur*
- *Reklame*
- *Bøger og presse*
- *Design*
- *Kunst og kunsthåndværk*
- *Kreative og kunstneriske events*

FRA STØTTE TIL INVESTERING

Kreativt Forum anbefaler overordnet, at kommunen investerer i aktiviteter, der direkte eller indirekte medfører et forbedret forretningsgrundlag. Indsatsen skal stimulere de kreative erhverv bredt - i modsætning til andre byers strategier om en snæver indsats for få kreative erhverv.

Det er tanken at ændre kommunens fokus fra støtte til investering i klar bevidsthed om, at investeringen efterfølgende skal kunne resultere i øget omsætning, afsætning, antal ansatte og overgang til eksistens på markedsvilkår mv. for de(t) pågældende erhverv.

INVESTERING I BILLIGE LEJEMÅL FOR KREATIVE ERHVERV

Manglen på gode faciliteter med billig husleje forhindrer mange kreative virksomheder i at etablere sig, overleve og vokse sig stærke. Kommunen kan ikke selv regulere huslejepriserne, der reguleres efter markedsprisen jf. national lovgivning. Derfor skal kommunen finde andre metoder at påvirke huslejeniveauet for de kreative. Der er behov for at dokumentere, hvordan kreative miljøer skaber vækst i områder, målt på parametre såsom tilflytning af borgere og erhverv, stigende salgs- og lejepriser, etc. Modellen skal med andre ord dokumentere, hvor developernes økonomi bedres, når områdets tiltrækningskraft stiger pga. de kreatives 'kulturelle modning' af området og genererer kapital for developeren i form af øgede lejeindtægter. Den model findes ikke i dag.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at Københavns Kommune sammen med developere udvikler en model for dokumentation af investering i kreative miljøer. De kvalitative effekter skal omsættes til resultater og værdi af kvantitativ karakter, så det bliver tydeligt, hvilken værdi et kreativt miljø skaber for en bydel. Modellen skal udvikles sammen med developere for at sikre, at den er kvalificeret, relevant og anvendelig også fra developernes perspektiv.

2.

FREMLEJE AF AREALER TIL KREATIVE HOS VIRKSOMHEDER OG OFFENTLIGE MYNDIGHEDER

For Københavns Kommune er det et problem, at mange iværksættere ikke når til et vækststadium, før de må lukke deres virksomhed. For de kreative er manglen på gode faciliteter med billig husleje et problem, da det forhindrer mange kreative iværksættere i at overleve og vokse sig stærke. Kommunen kan kun i begrænset omfang regulere huslejepriserne i de kommunale bygninger, da disse reguleres efter markedsprisen, jf. national lovgivning, og stort set ingen mulighed har for at regulere huslejepriserne hos de private udlejere. Derfor skal kommunen finde andre metoder at påvirke huslejeniveauet for de kreative.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at Københavns Kommune tilbyder billige lokaler eller arbejdspladser i kommunale bygninger til kreative og samtidig (hvis relevant) efterspørger produkter og services fra de kreative erhverv, som flytter ind i de kommunale bygninger. På den måde sikrer kommunen, at de kreative iværksættere eller nyetablerede virksomheder får større mulighed for at overleve og udvikle sig til vækstvirksomheder. Større virksomheder, herunder etablerede kreative virksomheder og private udlejere skal ligeledes opfordres til at tilbyde billige lokaler/arbejdspladser i eksisterende og nye bygninger.

3

KOMMUNEN SOM INDKØBER AF KREATIVE PRODUKTER OG YDELSER

SKI-aftalen hindrer i dag virksomheder med en omsætning på under 20 mio. kr. i at komme i betragtning som leverandør til kommunen. Det betyder, at stort set alle iværksættere, nyetablerede virksomheder og mindre etablerede virksomheder ikke kan sælge produkter eller services til Københavns Kommune via SKI. De indkøb, som ligger uden for SKI-aftalen, er omfattet af besværlige krav, som gør, at mindre virksomheder ikke har ressourcerne til at sætte sig ind i og imødekomme de mange krav. Kommunens decentralisering af indkøbsansvaret til de enkelte institutionsledere gør, at det lokale erhvervsliv mangler et overblik over mulige salgsgange til kommunen.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at der i kommunens indkøbspolitik indarbejdes et fast udbudskriterium, med særlig vægt på kreative leverandørkonsortier. Desuden anbefaler Kreativt Forum, at kommunens indkøbspolitik for udbud under 1 mio. kr. skal dispensere fra krav om omsætning, anciennitet mv. Endelig skal en kreativ indkøbsrådgiver bistå vedr. indkøb og håndtering af ydelser fra kreative virksomheder. Rådgiveren skal indsamle erfaringer og være de kreative branchers 'advokat', når kommunens modeller m.m. på indkøbsområdet skrues sammen. Rådgiveren skal desuden skabe overblik ift. konkrete indgange til afsætning af kreative produkter og ydelser til kommunen.

4

FLERE EU-PENGE TIL KØBENHAVN

Adgang til finansiering af tiltag, der støtter erhvervenes vækst, er essentielt for de kreative erhverv. Københavns Kommune (og generelt Danmark) er for dårlige til at tiltrække EU-midler via de mange fonde. Ofte søges finansiering fra de få danske puljer. Det skyldes ofte, at kreative iværksættere, men også mere etablerede virksomheder, ikke har ressourcer til at tilegne sig den viden og de kompetencer, som det kræver at ansøge om EU-midler samt håndtere de administrationskrav, der følger med EU-finansiering. Desuden er kommunen selv ikke tilstrækkelig opmærksom på de muligheder, der ligger i EU-medfinansiering til kommunale projekter og aktiviteter.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at der oprettes en kommunal enhed, som kan søge EU-midler til medfinansiering af kommunale projekter og aktiviteter, der kan styrke byens kreative erhverv, og som kan skabe overblik over andre relaterede internationale fonde og puljer, hvor de kreative erhverv kan tænkes ind (innovation, grøn vækst etc.). Enheden skal tiltrække nye penge til kommunen og have fokus på EU-finansiering til kreative projekter/aktiviteter, som ikke allerede modtager anden offentlig støtte.

5.

ØGET KONKURRENCEDYGTIGHED VIA B2B-SAMARBEJDE OG KONSORTIEDANNELSE

Erhvervsstrukturen for de kreative erhverv er præget af mange små virksomheder, ofte enkelt- eller tomandsvirksomheder, der typisk har stor fokus på udvikling af produkter/services og mindre på klassiske forretningskompetencer som markedsføring, salg og ledelse. En målrettet indsats, som skaber matchmaking og konsortiedannelser mellem kreative virksomheder og mellem kreative virksomheder og andre typer virksomheder, vil kunne bidrage til skabelse af enheder med et bredere kompetencefelt. De nye enheder vil styrke de små virksomheders muligheder for at løse opgaver for den offentlige og private sektor og for at begå sig på internationale markeder.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at Københavns Kommune i samarbejde med relevante parter udvikler og udbyder et særskilt tilbud, der kan hjælpe mindre, kreative virksomheder med at finde hinanden og andre forretningspartnere, afsætte B2B, samarbejde om fælles personale, etablere leverandørkonsortier om større opgaver etc.

Indsatsen skal have til formål at skabe dynamiske kombinationer af kompetencer samt en professionalisering af ledelsesstruktur og forretningsmodeller.

6

VIDENPLATFORM FOR KØBENHAVNS KREATIVE ERHVERV

Der er ikke et samlet billede over de enkelte aktører, aktiviteter, brancher og delmarkeder i de kreative erhverv. Med store forandringer i forretningsmodeller, konditioner og markeder i disse år er det et stort problem. Rapporter bliver ofte distancerede, fordi 'de kreative' bliver studeret, i stedet for inddraget direkte i at identificere udfordringer, tendenser og løsninger. Mange rapporter konstaterer blot, at kreative erhverv er i vækst, og at de rummer et meget stort potentiale. København mangler en dynamisk model for fortløbende opsamling af viden om de kreatives fremadrettede orientering og udfordringer, så der løbende kan revideres på de relevante håndtag og den retning, de skal skrues.

København er unik og skal finde sin egen vej for at realisere potentialet i de kreative erhverv. Derfor anbefaler Kreativt Forum, at der udarbejdes en internationalt set helt ny platform for dialog og viden, som giver overblik og indsigt i de kreative erhverv, samtidig med at den skal hjælpe de kreative erhverv til en højere grad af branche- og erhvervsidentifikation. Platformen og den viden, der genereres på platformen, skal være udgangspunkt for aktiviteter, der involverer de kreative erhverv, og være udgangspunktet for den netværksskabelse, der ønskes mellem de kreative erhverv og andre erhverv.

7

TOPMØDER OM VÆKSTSTRATEGIER FOR KREATIVE ERHVERV

Alt for mange vækstmuligheder i de kreative erhverv forspildes, fordi der udvikles i isolerede siloer, og fordi der er for ringe international udveksling af metoder, effekt og resultater.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at Københavns Kommune sammen med relevante parter afholder årlige internationale topmøder, hvor der på stedet udvikles effektive vækststrategier, målrettet et specifikt kreativt erhverv – hvor det valgte kreative erhverv veksler fra år til år. Væksttopmødet indbyder udvalgte eksperter (kreative, forskere, virksomheder/kunder, uddannelsesinstitutioner samt kommunen) som eneste deltagere fra København og tilsvarende fra andre metropoler, der matcher byen. Man udveksler mål og metoder på tværs af byerne – og udvikler en samlet strategi for vækst i egen by.

8

MEDLEMSKAB AF UNESCO'S GLOBAL ALLIANCE OF DESIGN CITIES

Der er et stort uudnyttet vækstpotentiale i de kreative erhverv i København. Særligt inden for designbranchen har Danmark og København allerede en stærk international profil, men væksten udebliver. Det skyldes bl.a., at mindre virksomheder med vækstpotentiale i designbranchen – samt i de øvrige kreative erhverv ikke har tilstrækkeligt fokus på professionalisering og vækst via internationalisering. København mangler internationalt orienterede platforme, som kan bidrage til internationalisering af de kreative erhverv i København.

Kreativt Forum anbefaler derfor, at Københavns Kommune bliver medlem af UNESCO's Global Alliance of Design Cities, og at der i forbindelse med medlemskabet oprettes en referencegruppe med repræsentanter fra de københavnske designerhverv. Medlemskabet skal afføde en række aktiviteter og indsatser over for designbranchen og andre kreative erhverv, som kan profilere København internationalt og herigennem skabe flere arbejdspladser, tiltrække talenter og investeringer. Medlemskabet giver adgang til de øvrige medlemsbyer og formålet med dette netværk er, at samarbejde internationalt om udvikling af de kreative brancher.

KREATIVT FORUM

Kreativt Forum er en tænketank, nedsat af Københavns Kommune i 2008.

Forummet består af 9 repræsentanter for de kreative erhverv i København: kulturelle og kreative erhvervsvirksomheder, kunstnere med stærk iværksætter- og projekterfaring, ildsjæle på og ledere af større og mindre kulturprojekter, erhvervsorganisationer og uddannelsesinstitutioner samt de fire borgmestre Frank Jensen, Ayfer Baykal, Anna Mee Allerslev og Pia Allerslev.

OPGAVEN

Forummet's hovedopgave er at komme med anbefalinger, der kan styrke forholdene for Københavns kreative erhverv og fungere som høringsorgan for Københavns Kommune vedrørende forhold for de kreative erhverv. Som en slags tværfaglig 'brancheforening', der opsamler og arbejder for bedring af de kreatives specifikke erhvervsforhold i byen.

Klar identifikation og overblik over de mest betydningsfulde fremmere og hæmmere på tværs af de kreative erhverv er et nødvendigt udgangspunkt for de konkrete anbefalinger, som forummet har udarbejdet.

Ud over det generelle vue, er det vigtigt for forummet at differentiere specifikke problemstillinger og anbefalinger alt efter, om vi taler om virksomheder med mange eller få ansatte, om vi taler etablerede eller nye virksomheder, om virksomhedens produkt er materielt eller immaterielt, og om virksomheden er privat eller modtager offentlig støtte på et eller andet niveau. Kunst-, kultur- & eventudvikling uden konkret erhvervsaspekt behandles ikke af Kreativt Forum.

UDVIKLING & EFFEKT – FOR HVEM?

Styrkelse af de kreative erhverv har til formål i første omgang positivt at påvirke de københavnske kunstneres og kreatives muligheder for på både kort og lang sigt at skabe indholdsmæssig udvikling og stærke forretningskoncepter. I anden omgang har det stor betydning for udvikling af Københavns dynamiske miljø og byens attraktionsværdi for borgerne, for virksomheder, for turister - og for Københavns internationale profil.

Kreativt Forums medlemmer er:

Gerda Hempel (formand), Leder af ArtLab

Nanna Sørensen, Leder af Kulturhavn

Birgit Stöber, PhD og lektor ved CBS

Anna Porse Nielsen, Direktør i Manto A/S

MajBritt Mathiesen, Producent og skuespiller

Lars B. Goldschmidt, Direktør i DI

Erik Skibsted Hey, Kulturplanlægger og initiativtager til Supertanker og Luftkastellet

Christian Have, Kreativ Direktør i Have PR & Kommunikation

Rasmus Wiinstedt Tscherning, Direktør i Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi

AUGUST 2011
WWW.KREATIVTFORUM.EU

